

Međunarodni seminar „Rizici nastanka nesreća s opasnim tvarima“

Ispira, Italija

14. - 15. lipnja 2017.

U Italiji, u mjestu Ispira održan je u razdoblju od 14. lipnja do 15. lipnja 2017. godine međunarodni CARS seminar (Chemical Accident Risk Seminar). Seminar je održan u organizaciji Joint Research Centra Europske komisije, a sudjelovao je velik broj predstavnika zemalja članica EU i susjednih zemalja: Albanije, Armenije, Izraela, Kosova, Makedonije, Malte, Moldove, Norveške, Palestine i Ukrajine te predstavnici industrije i znanstvenih instituta (INERIS). Iz Republike Hrvatske iz MZOE-a u seminaru su aktivno sudjelovale inspektorice zaštite okoliša: Anita Milošić, koja je imala 15-minutnu prezentaciju „Example of planning to reduce risk and ensure integrity of the petroleum products storage depot“ i Miljenka Kliček, koja je predsjedavala sekciji 2: Integrity of installations and equipment.

Seminar je bio podijeljen u pet sekcija:

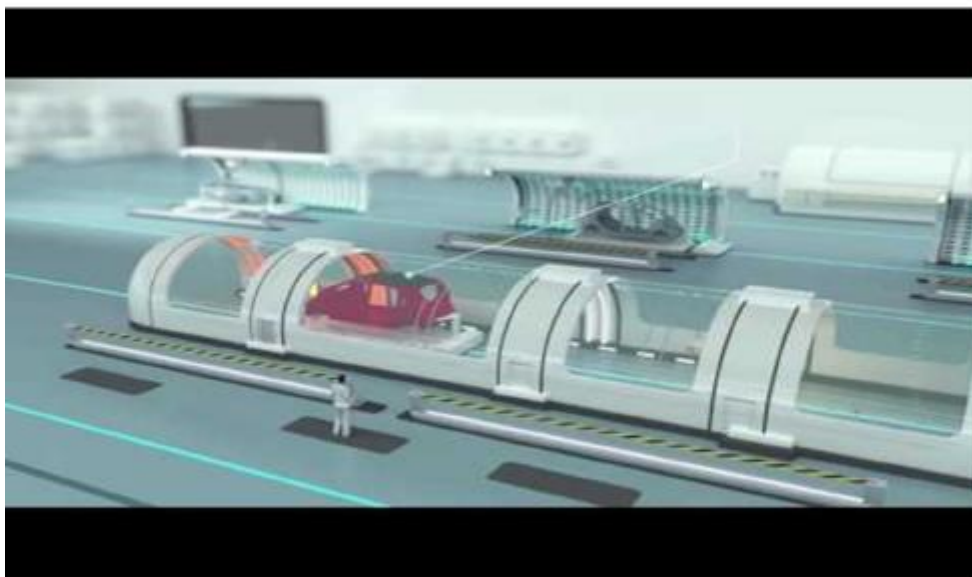
- Pokazatelji za mjerenje uspješnosti u smanjenju rizika postrojenja
- Integritet instalacija i opreme
- Informatička sigurnost
- Organizacijske promjene
- Klasifikacija postrojenja s opasnim tvarima

Tijekom seminara bio je organiziran i trening za korištenje aplikacija programa ADAM i RAPID-N koji su razvijeni u JRC-u za potrebe nadležnih tijela u zemljama članicama EU, a koji se koriste u procjeni posljedica velikih nesreća.

U tematskoj cjelini „Integritet instalacija i opreme“ posebno je prepoznat problem starenja instalacija koji se pojavljuje u svim državama članicama EU. Potrebna su znatna ulaganja u održavanje kako bi se smanjili rizici nastanka velikih nesreća. Problem starenja instalacija sve više postaje i tema inspekcijskih nadzora. Viša inspektorica zaštite okoliša Anita Milošić na primjeru skladišta nafte i naftnih proizvoda prezentirala je hrvatska iskustva u inspekcijskom nadzoru s posebnim naglaskom na koordiniranom pristupu u kontroli integriteta postrojenja. Prikazano je pozitivno iskustvo kako se dobrim planiranjem i primjenom tehničkih, organizacijskih i upravljačkih mjera može smanjiti rizik od nastanka velike nesreće u kojoj sudjeluju opasne tvari tijekom uporabe postrojenja kroz dulji vremenski period.

Veliku pozornost i zanimanje nazočnih privukla je tema informatičke sigurnosti postrojenja. Automatizacija procesa postavlja nove izazove u upravljanju rizicima od nastanka velikih nesreća u kojima sudjeluju opasne tvari. Sve više se pojavljuju SEVESO instalacije koje su daljinski upravljane, u cijelosti ili djelomično. Mnoge „jednostavne“ operacije izvode se bez ljudske posade na lokaciji. Kontrolna soba nalazi se ponekad u drugoj državi. Franck Prats, predstavnik INERIS-a u svojoj prezentaciji postavlja pitanje: “Je li budućnost kemijskog sektora u „inteligentnoj tvornici“?”. Hoće li u budućnosti roboti zamijeniti ljude u kemijskoj proizvodnji? Prezentiran je i primjer rafinerije u Norveškoj koja ima djelomično daljinsko upravljanje iz Indije. Industrija i nadležna tijela zemalja članica EU svjesni su novih rizika koji nisu postojali prije 10-tak godina. Pojavljuje se potreba zaštite informatičkih sustava od neželjenih i neprijateljskih napada („cyber attack“). Industrija razvija i primjenjuje različite metode kontrole informatičke sigurnosti, a koja postaje predmet nadzora nadležnih inspekcijskih tijela.

<https://www.youtube.com/watch?v=igW-MyX7Pkl>

Uvođenje Uredbe (EZ) br. 1272/2008 o razvrstavanju, označavanju i pakiranju tvari i smjesa (CLP Uredba) u analizu i procjenu rizika od velikih nesreća najveći je izazov u primjeni SEVESO III direktive. To podrazumijeva da se podaci o opasnim tvarima prisutnima na lokaciji preuzimaju sa sigurnosno tehničkih listova (STL-ova). U sekciji o klasifikaciji postrojenja s opasnim tvarima bila je diskutirana kvaliteta i pouzdanost podataka dostupnih u STL-ovima, te posebno poteškoće u razvrstavanju ne-harmoniziranih supstanci i smjesa prisutnih opasnih tvari. Istaknuto je i pitanje razvrstavanja otpada i alternativnih goriva. Industrija navodi i druge probleme u razvrstavanju opasnih tvari na globalnoj razini, koristeći GHS pravila klasifikacije.

Sudjelovanje naših predstavnika u ovome seminaru doprinosi jačanju kapaciteta nadležnih tijela u primjeni SEVESO III direktive u Hrvatskoj. Time gradimo

inspekcijsku i administrativnu praksu za smanjenje rizika od nastanka velikih nesreća u kojima sudjeluju opasne tvari i ograničavanju njihovih posljedica.

Svi materijali i prezentacije dostupne su na sljedećoj adresi:

https://minerva.jrc.ec.europa.eu/en/shorturl/european_neighbour_countries/agenda_with_presentations

Izvješće sastavila:

Miljenka Kliček, viša inspektorica zaštite okoliša